

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felelősszerkesztő: KOCSIS BELA

ÁRA:	Az előfizetés ára helyben:	Az előfizetés ára vidékre:	Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:	Előfizetési árak külföldre:	HIRDETÉSEKET	BUKARESTBEN:
3 LEI	Évente 500 lei Félévre 270 Negyedévre 140 Havonta 52 Kézbesítési díj havonta 10	Évente 600 lei Félévre 320 Negyedévre 170 Havonta 60 Bérmintve postán küldve	BRASOV- BRASSÓ, Kapu-ucca 64- 66. szám. Telefonszámok Szerkesztőség 177. Kiadóhivatal és nyomda 82. sz.	Évente 800 lei Félévre 500 Negyedévre 250 A portódíjak emelése esete az előfizetési díj emelésének jogát fenntartjuk magunknak.	Brassó kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADOR, BUCAREST, Sirada Berthelot No. 1 vagy annak fiókjai vesznek fel. APRÓHIRDETÉSEK közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők vagy bármelyik bizomnyosunk útján is feladhatók	4 LEI Vasárnap 5 LEI

XXX. ÉVFOLYAM.

BRASOV-BRASSÓ, 1924. május 21. (Szerda)

116. SZÁM.

Konfliktus támadt

Oroszország és Lengyelország közt. A moszkvai kormány jegyzékét küldött a varsói kormánynak és szemrehányást tett neki, hogy a területén élő ruténekkel rosszul bánik. A lengyel kormány válaszában tiltakozott a beavatkozás ellen és felhívta a szovjetet, hogy sörpörjön a saját háza előtt: a szovjet Oroszország polgárainak nincs szabadságuk.

Ebből az alkalomból a román lapok is megtámadják a szovjetet és rámutatnak arra, milyen kétszínű játékot játszik a tanácsköztársaság kormánya. Egy szer a nagy nacionalista orosz szerepében lép föl, máskor a kis népek, nemzetiségek védője gyanánt. Egyszer római katolikus lelkeseket végeztet ki a szabadság nevében, máskor - más ország területén - a római katolikus vallásnak követel védelmet a szabadság nevében.

A fehér Ruténiában, Georgiában, sőt a kiesi Krim-köztársaságban, a szovjet kormány a nemzeti kisebbségek protektora gyanánt lépett föl és Lengyelország ellenében a különböző népfajokból is Piemontot akar teremteni, hogy széthúzás, bomlás, anarchia támadjon, s ebből az anarchiából a bolsevista törekvések terrorja és térfoglalása.

A lengyel és román sajtó e kritikája teljesen találó és jogosult. Az orosz szovjetnek, amely odahaza nem tűri meg az objektív kritikát sem, amely a közélet ezer meg ezer kiválóságát, s a polgárság egész tömegeit irtotta ki, s ma is a tudományosság több nagynevű képviselőjének halálos ítéletével aggasztja a civilizált világot, nem lehet erkölcsi joga a más államok belső ügyeibe való beavatkozásra. Annál kevésbbé, mivel mint a legutóbbi német-orosz konfliktus mutatja, a moszkvai kormány még a barátságos Németországgal szemben is majdnem a szakításig menő élességgel törekedett megóvni az állam szuverenitását és embereinek egyéni szabadságát.

De vajjon az a tény, hogy a szovjetek kormánya egyszerre fúj hideget és meleget, egyszerre adja a népvédő hatalmat és a népelnyomó hatalmasságot, hogy míg a saját dolgaiba beleszólist nem enged, más országok belső ügyeibe beavatkozik, elmossa-e azt a másik valóságot, hogy a nemzeti kisebbségek sorsa a legtöbb újonnan alakult államban még nincs biztosítva, s azt a szükségét, hogy ez a békeszerződések szellemében, az igazságosság és emberiség alapján és a világ állandó nyugalma végett végre kedvezőre váljon?

Az a jegyzék, melyben ép a szovjet követeli a lengyel nemzeti kisebbségek lojális kezelését, sértő Lengyelország szuverenitására, de az a rendszer, amely Lengyelországban a nemzeti kisebbségeket kezelik, sértő az illető népekre, Európára, a civilizációra. S míg a tiltakozás ott csak egy ingatag alapon álló mulandó kormány ellen szól, az elnyomott nemzetek és nemzetiségek sérelme minden hatalom lelkiismeretét, s az állandó erkölcsi törvények rendjét támadják.

A moszkvai kormány illetéktelen beavatkozása és a varsói kormány visszautasítása nem teszi elintézté a nemzeti minoritások ügyét; azt csak a békeszerződések lojális, igazságos, a szabadság és jogegyenlőség örökérvényű elveinek megfelelő végrehajtása teheti azzá. Es ha a lengyel kormány méltán mondhatta az oroszoknak, hogy ne avatkozzék az ő dolgaiba, nem mondhatja ugyanezt sem a saját kisebbsé-

geinek, melyek jogait követelik, sem azon erkölcsi szervezeteknek, melyek a népek egyenjogúságát és védelmét programjukba vették, sem azon hatalmaknak, melyek a békeszerződések megsértését egyúttal a nemzetközi béke megrontásának és új bonyodalmak veszedelmes forrásának tekintik.

Egyszer már minden olyan új állam alakulatnak, mely a háború által új népelemekkel gyarapodott, meg kell barátkoznia azzal a tudattal, hogy a nemzeti kisebbségek sorsa nem érintetlen belügy, amit kényre-kedvre lehet intéz-

ni, hanem olyan internacionális probléma, melyhez a békeszerződést aláírt hatalmaknak és a világ lelkiismeretének közvetlen köze van, s amelyet csak az alkotmányosság és népjog szellemében szabad gyakorolni.

Erre a tudatra különben, ha önmaguktól nem, az események ellenállhatatlan árjának hatása alatt rá fognak jönni a kormányok. Csak ne legyen ez a kérdés a Szibillák könyve, melyhez ma sokkal olcsóbban lehet hozzájutni, mint esetleg holnap, vagy holnapután.

Május végén befejeződik a román-osztrák konferencia

A Bécsben tárgyaló delegációk megegyeztek az összes vitás kérdésekben

A Brassói Lapok tudósítójától.

BECS, május 18. A múlt hó elsején kezdődött bécsi osztrák-román tárgyalások, amelyek husvét előtt megszakadtak, mostan ismét megkezdődtek. A román delegáció tegnap megérkezett Bécsbe és a tanácskozások ma a külügyminisztériumban folytatódtak. A Brassói Lapok bécsi szerkesztőjének alkalma volt Nistor besszarábiai miniszterrel, a román delegáció vezetőjével beszélgetést folytatnia, aki ennek során a következőket mondotta:

— A legtöbb kérdésben máris megegyeztünk. Most már csak néhány részlet megbeszélése és az egyezmények megszövegezése van hátra. Remélem, a mostani folytatólagos konferencia is ép oly örövendetesen gyors témpóban fog

dolgozni, mint a husvét előtti, úgy, hogy a tárgyalásokat a hó végére befejezhetjük és a jegyzőkönyveket aláírhatjuk. A két delegáció a kötött egyezményeket nyomban az osztrák és román kormányok elé fogja terjeszteni a melyek a ratifikálás után nyomban tájékoztatni fogják a közönséget a megállapodások tartalmáról.

Ugy a pénzügyi, mint a nyugdíjasok, műkincsek és Bukovina átadása folytán keletkezett kérdésekben kötött egyezmények igen kedvezőek mindkét félre nézve és a jelenlegi körülmények között a lehető legszerencsésebbeknek mondhatók. Ezeket kívül sikerült megvetnünk különböző kereskedelmi és forgalmi egyezmények alapjait is.

Olaszország és Belgium elfogadták a szakértői jelentést

Államcsinyre készülnek a német nacionalisták

A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, május 19. Egy brüsszeli távirat jelentése szerint Theunis belga miniszterelnök és Hymans külügyminiszter Milánóba utaztak, hogy Mussolini-val tárgyaljanak.

Ezzel a jelentéssel kapcsolatban Milánóból érkezik a másik távirat, amely szerint

Mussolini a belga miniszterekkel két óra hosszat tartó megbeszélés után megegyezett abban, hogy Olaszország és Belgium a szakértők jelentését teljes egészében elfogadják, és a jelentés gyakorlati megvalósításának alapján állanak.

A szakértők jelentésének elfogadásának és megvalósításának ügyében ma már végre többé-kevésbbé tisztán lehet látni, s megállapítható, hogy valamennyi érdekelt ország kormánya a leglojálisabb módon, belátva, hogy a helyzet, amelyben Európa ma a jóvátétel kérdése miatt vergődik, tarthatatlan, jó formán fenntartás nélkül fogadta el a javaslatot, amelyet Dawesék terjesztettek elő. Így mindenekelőtt kétségtelen, hogy Anglia Macdonalddal és kormányával az élen feltétel nélkül elfogadja azt, s hajlandó eltekinteni azoktól a hibáktól, amelyek a javaslatot Anglia számára nem egészen megfelelővé teszik. Ugyanezért képtelen egyetemes a

most érkezett hír, amely a javaslatnak Olaszország és Belgium részéről egész terjedelmében fenntartás nélkül történő elfogadásáról számol be. Belgium nem számottevő tagja a nagy nyugati hatalmak szövetségének, s így állásfoglalása nem lenne döntő jelentőségű. De, ha meggondoljuk, hogy Theunis és Hymans hetek óta uton vannak, megjárták már Párist és Londont, értekeztek a két vezető állam politikusaival, közelfekszik az a feltevés, hogy a két belga államférfi már kész instrukciókkal ment Milánóba, ahol nyelbeültették a most nyilvánosságra hozott megállapodást. Igaz, hogy Theunisék Párisban még Poincaréval tárgyaltak, de ha már a Poincaréval folytatott tanácskozások után is az elfogadás mellett döntött Belgium, mennyivel inkább teheti ezt most, amikor a baloldaliak győztek a választásokon, akiknek programjában még szakértők javaslatán tulmenő engedékenység is tapasztalható Németországgal szemben.

A német választások eredménye azonban, amely nem teremtett feltétlen tiszta helyzetet a szakértői javaslatok szempontjából, most, hogy az ántant államok állásfoglalása ilyen szépen alakult, újabb zavart idézhet elő Európában politikája szempontjából, s — épen a legújabbban érkezett hírek szerint — megeshetik, hogy nem várt, fonák helyzetet követhet, az, hogy

most Németország nem fogadja el a szakértők jelentését a jóvátétel probléma megoldásának alapjául.

Attól kell tartani ugyanis, hogy Németországban már a legközelebbi napokban súlyos események fognak történni, amelyeket a Kreuzzeitung mai számában burkolt formában jelent be a német nacionalista párt. A Kreuzzeitung cikke éles hangon foglal állást a szakértők javaslata ellen, s bejelenti, hogy

Németországban hamarosan meglepő események fognak történni.

Ennél tovább megy a Germania című lap, amely kimondja kereken, hogy **a német nemzeti párt az első adott alkalommal államcsíny útján fogja magához ragadni a hatalmat.**

Mindenesetre megállapítható, hogy Németországban a helyzet pontosan olyan veszedelmes, mint volt 1922. nyarán. A kormány tisztán látja a helyzetet s lapjai útján igyekszik megnyugtanni a közvéleményt, azt ígérve, hogy minden erővel megfogja akadályozni a helyzet elfajulását.

Holnapután újból megkezdődik a politikai élet

Az ellenzéki vezérek a király elé készülnek

A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától.

BUKAREST, május 19. A király holnapután tér vissza külföldi útjáról Bukarestbe s ezzel újból megkezdődik a politikai élet, amely most heteken át kényszerű szünetet tartott. A nagy események máris előre vetik árnyékukat, s úgy a kormány, mint az ellenzék készül a parlamenti s a parlamenten kívüli harcra.

A parlamenti élet is azonnal megkezdődik, de az újbóli megnyitás után csak két napig üléseznek a honatyák, mert már a második ülésen megint elnapolják a kamara üléseit, úgy, hogy az érdemleges tanácskozások majd csak a jövő hét folyamán kezdődnek meg. Ennek okáról senki sem tud felvilágosítást adni, erős azonban a gyanu, hogy a kormánynak valami újabb csínyjéről van szó, s az újabb egy hetes szünetet alaposan ki akarja használni a maga számára. Erre szüksége is van, mert az ellenzék vezérférfiai, hiven ereedti elhatározásukhoz, már a legközelebbi napokban.

kihallgatást kérnek a királytól, s ezen a kihallgatáson akarják a király előtt részletesen feltárni az ország romlott pénzügyi és gazdasági helyzetét.

A kormány sem marad tétlen, s hogy az ellenzék munkáját kontrakarri kirozza, hamarosan egy liberális értekezletet hívott egybe, amelyen ki akarja adni a kormány a parlament liberális tagjainak utasításait a harcmódorra nézve. Rossz máju politikai körökben azonban azt is mondják, hogy a kormány ezen az értekezleten fogja figyelemztetni híveit, keressenek állást, mert a liberális érának immár alkonyodik.

Találkozásom Mussolinivel

Római levél

A Brassói Lapok Rómába küldött tudósítójától

ROMA, május 13. Mussolini beszél...

Ott vagyok én is, mint hideg, érdektelen fél. S azt a sok kusza vonást, zavaros képet, melyet eddig a faszizmusról nyertem, iparkodom egységes képpé összesűrűsíteni.

S Mussolini beszél...

Robusztus, marcona alakjában, izzó lánghoz égő szemeiben van tényleg valami megfélemlítő. Hangja, mint a dűbörgő dobpergés, mondatai mint egy-egy jól irányított kalapácsütés.

Ez az ember nem olyan, mint az olasz szónokok. Akik simára fésült mondatokban, hangos frázisokban szeretnek kifejezni. Pergőn, darabosan hall ki a szó a szájából. Nem játszik színes kavicokkal, hanem kidagadt izmokkal sziklákat görget.

Ez az ember nem olyan, mint az olasz politikusok, akik simák, fürgék, hajlékonyak, mint a kígyók. Akik sokat beszélnek és mindent elhallgatnak. Mussolini céltudatos, egyenes ember. Nem hajlong, nem alkuszik. Céltűzése világos és biztos s az utat is nyílegyenesen hozzá vágja.

S ahogy hallgatom a dörgő mondatokat, s a szavak foszlányain át a muntladó lelket keresem, két nagy, a faszizmus megértéséhez sarkalatos gondolat világlik fel előttem.

Mussoliniból a történelem beszél. Az olasz történelem, mely valamikor szép és dicsőséges volt, s melyet kontár kezek majdnem darabokra törtek s melyet most újra felépíteni, s ragyogóvá kell tenni. Az olasz nemzeti erő és öntudat lobog szavaiban, melyek szétzúflesztett, srothasztott egy vörös bolsevik horda, s mely most diadalmasan tört le újra minden gátat.

Mussolini fanatikus hittel hisz küldetésében. Hisz, hogy őt a nemzeti Genusz küldte: vörös, internacionális hullámok közül kimenteni az olasz nemzeti erő és öntudat darabokra tört értékeit.

De téves lenne azt hinni, hogy Mussolini csak nacionalista próféta, aki előtt bálvánnyá tornyosul a haza, a nemzet imádata, s aki mindent csak a nacionalizmus szűk keretén át tud megítélni. Nem! Mussolini amellett a ma embere is, akiben a korszellem fenyegető erővel szólal meg. Egy új hang, melybe országok, világok sóhaja, jajja vegyül s melyet nem ártana minden országok kormányának megfigyelni.

— En nem vagyok politikus a régi értelemben — mondja Mussolini. — Politikai ráffineriákhoz, apró kis sakkhúzásokhoz nem értek. Nem akarok éretni! Ugy gondolkozom, mint a nép. melyet bejártam, megfigyeltem. Kitanulmányoztam. A közelebbi választások minden ízgála dacára is, seholyem kérdezte tőlem a nép, hogy a szabadságot mikor állítom vissza, a demokrácia szent országa mikor jön el. Hanem az egyik helyen azt kérdezték, mikor lesz olcsóbb a kenyér, a másik helyen, mikor fog már az állam szegények lakásokat építeni, a harmadikon, mikor lesz már vízvezeték, hogy ne kelljen napi járóföldre vizért menni és így tovább. Tehát: ma nem szabadság, egyenlőség, demokrácia kell a népnek — boldogabb korok talán játszhatnak majd újra ezekkel a színes fogalmakkal, — hanem kenyér, ruha, lakás, víz, munkalehetőség. Egyszóval: tisztességes, emberhez való élet.

— Az utcára kiérve, őt nagy, óles plakát fogad, a faszizta-párt választásból visszamaradt reklámjai. A drámai erővel megrajzolt képekben egy darab olasz történelem beszél. (Italiani recordatevi — olaszok emlékezzetek!) — ennyi az egész felírás rajtok. Az egyik: a világpolitika nagy tárgyalótermében mindenki láthat fordítva őt, az olasz Geniusz megtört alakja előtt. A másikon kiegyenesedve áll a büszke leányalak s az egész világ reáfigyel. (Olaszország hajdan és most.) Egy másik képen, meredek heggyoldalon őt tramban gurul le az olasz líra. Ellenképpen: egy faszizta kínos erőfeszítéssel vállán viszi fel a lírát a meredek heggyoldalra. De még erősebb színekkel beszélnek a következő képek: Vörös helyárok állnak egy hid karfájánál, s mielőtt áldozatukat a vízbe dobnák, lemeteszik karját, lábát. Más: miseruhás pap áll az oltárnál s éppen konsekrációhoz készül, mikor egy marcona kéz pisztolyt szegez felé.

Persze agitációs képek ezek, de ténymegállapításaiak elől lehetetlen kitérni. Egy darab zajos multat fednek fel, melyet a faszizmus megítélésében nem lehet figyelmen kívül hagyni.

Olaszország már-már a vörös bolsevizmusé volt. A nagy gyárüzemek szocializálva, a tömeg verontásra készen. Bérharcok, sztrájkok napirenden. Urak üldözése s a vallás üldözése mindenek felett. Semmi közbiztonság, csak harcok, véres tömegszítások. A líra értéke folyton esett, a drágaság, az inség vele együtt nőtt. Rothadt katonaság, vére s idegen vagyonra éhes tömeg, korrupt, gyáva intelligencia mellett — mi várhatott az országra?

S ekkor jött Mussolini az ő híres tekeingeseivel. S hol szépen, hol véresen — igaz: többször véresen, mint szépen — de rendet csinált. (Azelőtt ha kalauznak nem tetszett egy arc, megállí-

totta a vonatot mindaddig, míg az illető le nem szállt.) A líra megjavult, az emberek dologhoz tértek. A kedélyek hullámzása talán még nem ült el teljesen, de az ország ma már a rend, béke és nyugalom képe.

— A faszizmussal nem lehet mindenben együttérezni. Hazaszeretők a bálványimádás határán jár, brutális erőszakoskodásuk itt-ott érhető, de egészében nem menthető. De ennek dacára is le nem tagadható, örök értékei előtt mindenkinek meg kell hajolnia. Piszkos, szennyes forradalmak gyermekeként jött a világra s a forradalmak szenvédegye benne is lobog. De szemeiben a honszeretet lángja világolt, s kezét mindenben alkotó s nem romboló munkára nyújtotta. Egveduralma talán hamar meg fog szűnni, de mélyből hozott értékeit mindenkor meg kellene becsülni.

Földet kap a fogarasi nép

Miniszeri látogatás — a mi szemünkkel nézve — Fogaras nagy napja

A Brassói Lapok tudósítójától.

FOGARAS, május 19. Miniszterünk sokszor taposták már Erdély exkluzív televényét, újságírók sokszor írtak már miniszterünk erdélyi vendégfelleléseiről, de az ilyen zsánerű riportok többekévéshé csak vizitjeik külső stációját és a közben „elkövetett” politikai megnyilatkozásait tükrözték vissza. Megpróbálom feljegyezni most egy ilyen miniszeri látogatásnak tipikus mozzanatait, azaz úgy regisztrálni a dolgokat, ahogy azokat nem a tömegből, hanem a félrecsuszott kulisszák közül láttam.

A várakozás

Vasárnap reggel kilenc órakor hatalmas élénkség uralkodott a fogarasi vasútállomáson. Cilinderes és kolinderes urak sötét ruhában, a ha őszágok úgy nevezett fejei és a város mozgósított előkelőségei. A pályaudvar előtt a szomszédos falvak zenés bandériumai alig bírják rendbentartani oltmelléki szilaj papíraikat. Egy zsakettet, fekete nyakendőt és fekete keztyűt viselő ur ide-oda szalad, rendelkezéseket ad, s a pályaudvaron szorongók élére állítja azokat, akiknek az érkező kormánytagok köszöntésére szónokolniuk kell. Radovics Constantinn megyei prefektus ez az ur. Kívüle dr. Popp János polgármester, Paricescu Misu rendőrfőnök, Crisan Titu vármegyei alispán, Costina György gazdasági tanácsos, Dron István szigurancatőnök és még egy eszméző hatóság személyisége is kint van. A jelenlevők sorában feltűnést kelt Tállan Romulus volt néppárti képviselő és Metianu Janca volt ellenzéki szenátor megjelenése. Ők reprezentálják a „megértő” főt, a földosztás pártunkivüli, illetve pártontellőli fontosságát.

Nem jött Bratianu

Féltizkor berobog a különvontat, a melynek az eredeti program szerint Bratianu Jonel kormányelnököt, Constantinescu Sándor földművelésügyi minisztert kellett volna Fogarasra hoznia. Az utolsó percben programváltozás történt, amennyiben a miniszterelnököt, aki egyben a kerület kamarai képviselője is, a hivatalos bejelentés szerint apja halálának az évfordulója emlékére rendezett gyászünnep megakadályozta az eljövételben. Helyette Cipoianu földművelésügyi államtitkár jött el.

A nőma államtitkár

A prefektus felugrik a vonatra, majd karonfogva a lejárához vezető a földművelésügyi miniszter, akinek láttán a tömeg hurrázni, a két zenésbanda valami takarodó játszásához kezd. A miniszter szürke zakóruhát és szolid eszereknyakkendővel visel, (a nadrágja legalább öt centiméterrel hosszabb a kelletlenél) tomporru amerikai cipő van a lábán, fülében vatta látszik, puha kalapját folytonosan leemeli és lengeti az üdvözlések viszonzásaképpen. Utána egy fiatal magas hölgy jelent meg az ajtóban. Valaki azt mondta, hogy ez a miniszter felesége, más verziók szerint nem a felesége. A miniszterek társaságában időző brassói liberális lapszerkesztő úgy tudja, hogy a csinos nő a párisi Malin című újság romániai tudósítója.

Cipoianu államtitkár magas pozíciójában tudunkkal először lépett a

regi Románia határát. Különben bánáti ember, s valamikor jól beszélt magyarul. Ennek az embernek legjobban a szótlanúsága tűnt fel. Az elkövetkezendő szónoklatokban neki semmi része nem lesz. Egész napon át a hangját sem hallani, csak néha vált egy-egy halk szót a miniszterrel.

Kedvenc szavak

Jönnek az üdvözlések. Előbb a polgármester köszönti a vendégeket, azután a többiek. S a miniszter válaszol:

— Azért jöttem, hogy valóra váltsam az agrártörvény áldásait, s befejezzem azt a munkát, amelybe egész lelkemet beleöntöttem.

Általában sokszor használja ezt a szót: lélek, szív, becsületesség, boldogság. A miniszter (mint később, a nap folyamán valahol maga vallotta be) 22 éve képviselő. Pompásan ismeri a politikai szószarazt összes fegyvereit. Úgy látszik a legmegbízhatóbb ilyen fegyver: a lélek és a szív volna.

A miniszteri vonat harmadik kocsi ja egy szimpia tehertökecs. Egy teljes életnagysága, kitűnő automobil van benne. Fényes Peugeot gyártmány. Jelzése »Bukarest 824.« Ez az autó mindig a földművelésügyi miniszter vonatán utazik. Azaz a miniszter soha nem száll vonatra — autó nélkül.

A szónoklatok lezajlása után a városba visz az út. Mindenki az ablakban van. Kendők is jobognak, »narrák« is menydörögnek az utcán. Itt fagyatagatlanul népszerűek még a miniszterek. A megyei prefekturáról jött autótól megindulnak a miniszterek és a hatóságok reprezentánsai a kisajátítások színhelye felé. A közbeeső faluk — alkalmasint felsőbb helyről jött sugalmazás folytán — diszbeöltözve diadalkapuival, bandériummal, virággal és szónokkal várják a földosztó minisztert. Ilyenkor megállanak az autók, a prefektus a nép nevében üdvözlö a minisztert és viszont fordítva.

Majd megvizsgálom...

Néha panasz is hangzik a tömegből. Egy-egy kinálított igényjogosult a hangulatos percek hatásaképpen fittyet hányva az esetleges, sőt valószínű kellemetlen következményekre, a miniszteri autó mellé furakszik és felhossa a sérteget. Egyedül a prefektus gyullad haragra. A miniszter homloka nyugodt marad:

— Majd megvizsgálom.

Néha így mondja:

— Hiszen tudom én, hogy az agrárreform sem tökéletes. De mondjátok hitelek, Isten adományaival is megvagytok-e mindig elégedve...

Voila falu eifeljezett diadalkaput állítani. Vajjon miért? Az autóban elmondja valaki, hogy ez a falu hű maradt a régi, oltkörnyéki merész tradíciókhoz: mindig az uralmon levők ellen van. Ma is ellenzéki érzelműek a lakosai. Ezért rágta meg itt idegesen az ajkát Radovics prefektus.

Ugyis megcsináljuk

Az első kisajátítás Alsóárpáson történik, ahol a régi magyar kincstári földeket veszik birtokba az eddigi bérlet és az agrárreform jogosultjai. Fogaras megye tízezer holdnyi kisajátításra kerülő földjeiből ma összesen hat és

félezer megy át a nép tulajdonába. Alsóárpáson az autók brassói ismerőssel találkoznak. Bacilla Sándor, mozdítór az illető, aki mint idevaló származású ember, elvállalta a fogadtatás rendezését. A birtokbaadás ünnepi aktsa egy lugásban zajlott le. Utána Constantinescu saját miniszeri kezével elvezette a barázdahuzást.

A végstáció Alsóporumbák. Itt is megtörtént a birtokbavétel. A miniszter itt ezt a kijelentést tette:

— Két év múlva Románia minden talpalatnyi földje a román népé lesz.

Majd dezsóné következett az alsóporumbák gazdasági és háziipari leány nevelő iskolában, amely Georgescu igazgató főnöke alatt áll és 30, többnyire az okiráltságából rekrutálódott növendék, mint mondják az életre és nem a tudományra nevelik. A lakoma tizenegy fogásból állott. Közben az iskola elé vonult az elégedetlenek körülbelül 150 főből álló tömege és közölte a prefektussal a földosztás körül előfordult sérelmeket. A prefektus megígérte, hogy továbbítja a panaszokat a miniszternek. A miniszter megígérte, hogy »nem fogja elfelejteni az ügyek megvizsgálását.« Constantinescu kíséretével különvontaton visszatért Fogarasra, ahol este fél hétkor a vármegye hivatalos delegátusai üdvözlötték a kormány tagjait. A miniszter válaszolt. Kitért a parasztpárt és a nemzetipárt várható fuziójára, s a többi között ezeket mondotta:

— Nem szoktam más pártok belső ügyeivel foglalkozni, de annyit mondhatok, hogy tőlünk ugyan fuzionálhatnak és konfuzionálhatnak, a liberális kormány ugyis megcsinálja azt, amit megakar csinálni.

A karzaton valaki elásította magát.

Seidner Imre.

Megtalálták Reinitz negyedik áldozatának hulláját

Dedanovics gázgyári munkás a per legújabb vádlottja

A Brassói Lapok tudósítójától.

KASSA, május 19. A tömeggyilkos Reinitz bűnügyében folytatott nyomozás újabb sikerre vezetett. A letartóztatott Dedanovics gázgyári munkást a rendőrség kivitte a bankói erdőbe. Midőn egy tisztásra érkeztek, Dedanovics sirva fakadt, majd egy korhadt fatörzs mellett megállott és rámutatott, hogy ott fekszik az áldozat. A rendőrség öt méteres körzetben felkutatta a környéket. Bővid kutatás után az egyik rendőrt egy fekete, szétmállett ruhafoszlányt mutatott fel, amely nyom után elindulva, csakhamar egy lábszárcsontot talált. A délután folyamán nagyobb számú rendőrséget küldöttek ki az erdőbe. A rendőrség föltesszi, hogy hamarosan megtalálja Reinitz negyedik áldozatának: Nussbachernek hulláját. Dedanovics teljesen megtört. Bodnár terhelte ellenben cinikusan viselkedik. Holnap szembeállít Dedanovicsal; a szembesítés valószínűleg igen szenzációs lesz. Kassára ma megérkezett Szuk Hermannak, az egyik áldozatnak testvérbátyja, aki azonban a rendőrség által feltartott órában és kizárólagában nem ismerte fel öccse holmiját.

JO ESTET KIVÁNOK, megírták a temesvári huszárok! A legjobb és legkedveltebb csárdás Moravetz kiadás, mindenütt kapható.

Tüdőbaj, Melibetegség, Sáp-kór

ellen fényesen bevált a Vértesszörp.

Használják még: asztma, angorkó, heptika, számköhhögés, véköpés, verszegénység, női-ajná, valamint mindenféle gyengeségi és kimerültségi állapotban. — Ezer meg ezer hálafelel bizonyítja a Vértesszörp kiváló hatását. Ize kellemes, London, Róma, Páris és Ostendében kinttette. Teljes kurára rendszeres szükséges 4 üveg ára 300 Lei frankó.

Sas-gyógyszertárakból, LUGOJ 201. szám.

Milyen lesz az új kisantant?

Románia és az új közép-európai helyzet
Duca külügyminiszter diplomáciai sikere

— A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, május 19. Az európai politika, eseményei, amelyek a legutolsó hónapokban folytak le, úgy látszik teljesen megfogják változtatni azt a helyzetet, amelyet a háború után következő évek Közép-Európában teremtettek. A nagy átalakulási akció az elmúlt év végén a francia cseh szerződéssel kezdődött, amelyet a háború után a jugoszláv-olasz megállapodás. Közben aztán a világpolitikai eseményeknek egész sora következett, a szakadatlan tanácskozások, konferenciák, utazások, államférfiak jövés-menése, a sikertelen bécsi orosz-román konferencia, amelynek nyomán kirobant az az igazság, hogy a kisantant régi formájában csak igen gyenge lábón álló szervezet, amely súlyosabb eseményeknél semmiesetre sem állja meg a helyét. Mindezeknél is sokkal fontosabb és mélyrehatóbb változást fog azonban előidézni Közép-Európa politikai életében a francia választások eredménye, amely teljesen új arculatot adott a helyzetnek.

Benes utazásának célja

A legényegesebb azonban mindezek után az az utazás, amelyet Benes csehszlovák külügyminiszter tett most Jugoszlávián át Olaszországba. Kétségtelen, hogy ez az utazás új hatalmi csoportosulás létrejöttével áll összefüggésben, s ma már tisztán látható, hogy új kisantant megalkotásáról van szó, amely lényegesen különbözni fog a kisantant eddigi formájától.

A francia választások eredményének ehhez az új alakulás eszméjéhez semmi köze: a terv sokkal korábbi, hogy sem az vette volna fel az új alakulás ideáját, de elvitathatatlan, hogy annak formálódására igen nagy kihatással lesz. Még mindig nincs teljesen tisztázva a kérdés, hogy tulajdonképpen mi is volt az indító oka ennek a tervnek. Laptudósítások és félig hivatalos, félig magánbeszélgetések arról beszélnek, hogy a Benes-féle koncepció, amelyben most ébredt fel teljes erővel a szláv öntudat, a jugoszlávok iránti szeretetre, fajrokonságra, meg egyéb hasonló érzelmi momentumokra akarja felépíteni az új kisantantot. Erről ne is essék szó. A modern diplomácia elég körmonfont ahhoz, hogy a mélyreható okokat és okozatokat ilyen szépen csengő szavakba burkolja, ahhoz azonban, hogy ezt hinni is lehessen, jókora politikai naivitás szükséges. Sokkal elfogadhatóbb magyarázata ennek az a másik értesülés, amely szerint Csehszlovákiai gazdasági érdekei kényszerítik arra, hogy Jugoszlávián át, Itália barátságát keresse.

Olaszország a kisantant tagja

Milyen lesz ennek az új kisantantnak a külső formája? Ezt még ma bajeosan lehet megmondani. Pényéddig az, hogy annak tagjai Csehszlovákia, Jugoszlávia és Olaszország lesznek. Később ugyanezek gazdasági érdekei és nem politikai rokonszenv fogja majd megmutatni, vajjon Magyarország, amelynek területe fontos átvonulási pontja lehet ennek a gazdasági érdekközösségnek, szintén tagja legyen-e majd ennek a kisantantnak. Hogy a készülő kisantantban Magyarországnak szerepet szánjanak, annak kétségtelen bizonyítéka az a burkolt formában történt meghívás, amelyet Benes intézett a magyar kormányhoz, azt mondván, hogy a kisantantba való felvétele iránt Magyarországnak kell megtennie a kezdeményező lépéseket.

Románia és az új kisantant

Románia helyzete ebben az új alakulatban felette problematikus. A jugoszláv és csehszlovák külügyminiszterek védelmi találkozásáról kiadott közlemények ebben a tekintetben teljesen homályos, s külföldi lapok már „pikáns kérdést” említenek Románia helyzetéről, megállapítván, hogy a hivatalos kommunikáció szerint „a két külügyminiszter konstatálta az egymásközi érdekközösséget és a tökéletes megegyezést a jövő politikai vonalának tekintetében”, de egy szó sincs benne arról, vajjon Románia szintén ugyanazt a vonalat követi-e.

maga előtt, mint Prága és Belgrád. Pedig — mondja az egyik csehszlovák lap — erről a kérdéssel bizonyára szó esett Benes és Nincses között, mert hiszen a besszarábiai kérdésben Belgrád és Prága annyira cserben hagyta Bukarestet, hogy komolyan lehet mérlegelni azt a kérdést, vajjon tagja-e még egyáltalában Románia a kisantantnak?

Erre a kérdésre pozitív választ ma még kapni nem lehet, mindössze két diplomatikus megnyilatkozás engedhet következtetni arra a helyzetre, amelyben ma Románia a kisantanttal szemben van. Az egyik ilyen ravasz és diplomatikus megnyilatkozás magának Benes külügyminiszternek a szájából hangzott el, aki egy hírlapíró előtt tett nyilatkozatában azt mondotta, hogy a „védelmi tanácskozásokon” Románia tekintetében nem állott be változás. A másik megnyilatkozás, amely csak félhivatalos, mert a Messengerben látott napvilágot, azt mondja, hogy

az új kisantant szívélyes, de kötelezettség nélküli viszonyban fog élni Romániával és Lengyelországgal.

Ebből a megnyilatkozáshoz mindenki

A romániai iparosok a külföldi tőke segítségét kérik

A kongresszus Bratiansu Vintila pénzügyi politikája ellen fordult

A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától.

BUKAREST, május 19. A romániai iparosok egyesületének kongresszusának mai harmadik napján Chirculescu munkaügyi miniszter is jelen volt. Az ülésen az egyesület felfogása szinte egyértelműleg nyilvánult meg Bratiansu Vintilának a külföldi tőkével szemben elfoglalt politikája ellen. A szónokok egymásután szólaltak fel s követelték a külföldi tőke beöccsését az országba. Porceanu visszapillantást vetett a romániai iparnak az utolsó negyven évben lefolyt küzdelmére, s azt a tanúságot vonta le, hogy a román iparnak feltétlenül szüksége van a külföldi tőkére. Salaben szerinti külföldi tőke nélkül Románia még azt a kis ipari előnyt is elvesztí, amit az utóbbi időben szerzett, ha nem csalogatjuk ide a külföldi tőkét. Blumenfeld a király londoni beszédére való hivatkozással a külföldi tőkének az

országba való beengedése mellett szállt síkra majd Lendvay (Temesvár) szólt fel s összehasonlítva a volt osztrák-magyar monarchiának ipari politikáját Romániával, megállapítja, hogy Ausztria-Magyarország iparát a külföldi tőke beengedése tette nagygyá. Majd még több felszólalás után határozati javaslatot fogadott el a kongresszus, amelyben

a iparosok a kormánytól a külföldi tőke segí ségének igénybe vételét kérik.

Vigazsképen elfogadtak még egy javaslatot, amelyben üdvözli a kongresszus Bratiansu Vintilának az állami üzemek kereskedelmi átszervezéséről szóló javaslatát.

Konfliktus Lengyelország és a szovjet között

„A szovjet a cárok XVII. és XVIII. századbeli politikáját követi”

— A Brassói Lapok eredeti távirata.

VARSO, május 19. A szovjet unió kormánya a moszkvai lengyel meghatalmazott miniszterhez jegyzéket intézett, amelyben megvádolja a lengyel kormányt azzal, hogy türelmetlenséget tanúsít a Lengyelországban élő nemzeti kisebbségekkel szemben.

A lengyel kormány válaszképp jegyzéket küldött a varsói szovjetdelegációnak, amelyben kijelenti,

nincs abban a helyzetben, hogy a szovjet jegyzékét további tárgyalásokra alkalmasnak tekintse.

Anélkül, hogy a szovjet jegyzékében hivatkozott vádakra válaszolna, kijelenti a lengyel kormány, hogy minden kísérletet, amely Lengyelország belső ügyébe való beavatkozást jelent, visszautasít.

A jegyzékben a lengyel kormány kategorikusan tiltakozik ama kritika ellen, melyben a jegyzék a köztársasági elnök működését részesíti, s ami a diplomáciai érintkezésben teljesen szokatlán. Egyben csodálkozással fejezi ki a lengyel kormány afelett, hogy a szovjetkormány a polgári jogok és a jogalkotás területén a polgárokat minden joguktól megfosztották.

A lengyel kormány kijelenti, hogy a rigai egyezmény hetedik szakaszának minden jogosulatlan magyarázatát a jövőben is válaszá nélkül hagyja, s figyelembe ajánlja a szovjetkormánynak, hogy a normális jószomszédi viszony fenntartása nem jogosulatlan követelésekben, hanem a rigai egyezmény határozatainak kötelezően teljesítésében áll.

azt értheti, amit akar, s egészen nyugodtan az is kiolvasható belőle, hogy Románia már nem is tagja a kisantantnak.

Ezt a helyzetet Duca, román külügyminiszter — mint a jelek mutatják — előre látta, s még a francia választások mezejére előtt ügyesen taktikázott, halogatva a francia-román megegyezés szerződésé válását, hogy a választások után a diadalra jutott párttal annál biztosabb alapokra helyezhesse a francia-román viszonyt, amely az események után egyetlen bázisa maradt Románia nemzetközi helyzetének. Ducának érdeme és nem egészen véletlen érdeme, hogy még a választások előtt megszerezte Románia számára a francia radikálisok jóindulatát és a választásokon győzelmes baloldali blokk támogatását. Most még csak az a kérdés, ki kerül kormányra Franciaországban, Herriot vagy Briand. Ha Herriot, úgy Romániának könnyű dolog lesz a francia orientálódás, míg ha Briand, úgy akkor sem kell a diplomáciai érintkezés fonatát egészen új irányban felvenni. Románia talán kibukott a kisantantból, de kiállítás van arra, hogy a nagy nemzetközi vonatkozásokban meg fogja találni másol a helyét. K.

Mit követelnek a francia baloldali pártok

Millerandnak távoznia kell

— A Brassói Lapok eredeti távirata.

PARIS, május 19. A francia szocialista és köztársasági párt végrehajtó bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen kimondta, hogy nem vesz részt olyan kormányban, amely nem követeli Millerand lemondását, az általános amnesztia megadását, a vagyonadó bevezetését a forgalmi adó helyett, barátságos tárgyalások megkezdését a szövetséggel a jóvátételi probléma rendezésére.

Az Ere Nouvelle vezércikkben követeli Jusserand washingtoni, Barrère római, Saint-Aulaire londoni és De Mar gerie berlini nagykövetei távozását, valamint Peretti della Rocca külügyi vezető államtitkárnak, Poincaré jobb kezének eltávolítását.

A lap feljeli, hogy a baloldali pártok éles harcot indítanak a külügyminisztérium alapos kitisztítása érdekében.

Mit mond Herriot?

Herriot a Petit Parisien munkatársai előtt nyilatkozott, melyben kijelenti, hogy bár a jövőendő kormány összeállításáról nem nyilatkozik, mégis hangsúlyozza, hogy a Poincaré-féle törvényrendeleteket és a középiskolai oktatásra vonatkozó Bérard-féle dekrétumot érvényteleníteni kell, és vissza kell vonni a gyufamonopolium megszüntetésére vonatkozó törvényjavaslatot.

A külpolitikával kapcsolatban hangsúlyozza, hogy feltétlenül szükség van a szövetségesek megértő bizalmára és eredményes együttműködésére. A maga részéről sohasem fog letérni az okosság és józan ész útjáról. Jóhis lesz, de ugyanakkor ezt megkívánja másoktól is.

Revolver és sztrichnin

Puskás Albert beismerő vallomása a tömeggyilkosságról

BUDAPEST, május 19. A rákos-szentmihályi csatárdírtási büntény bírósági tárgyalása vége felé közeledik. A vádlottak közül utolsónak Puskás Albertet hallgatták ki, aki ezidőszentint súlyos beteg. A rabkórházból hordágyon hozták a tárgyalóterembe. Puskás beismerő vallomást tett. Bevallotta, hogy Molnár Tóth József felhívására, mint detektív megjelent Kövesnéél Lachmann leányánál és kérdőre vonta az asszonyt, mostoha apja eltűnése miatt.

Kövesné bevallotta ekkor, hogy Póthtal együtt megölte az öreg Lachmann. Az asszony sztrichnines palacsintát adott fel mostohaapjának, s midőn a veszedelmes méreg hatni kezdett,

Molnár Tóth József még revolvérével is felbőltötte a haldoklót, hogy az minél előbb elpusztuljon. Puskás érdekes kihallgatását ma, hétfőn, folytatják.

Portugália új forradalom előtt

ROMA, május 19. A portugál határról érkezett táviratok szerint Portugália újból forradalom előtt áll. A forradalomra a felt a postai alkalmazottak sztrájkja adta meg. Az összeköttetés a főváros és a tartományok között megszakadt. A mozgalom gazdasági színeze mögötti politikai okok is közrejátszanak. A sztrákolók több városban levergetnek. Oporóban kibírdették az ostromállapotot.

Zsák Zsineg
HÁVÁS DEZSŐ
TIMIȘOARA 8878
Kötél

10%	Tulajdonosi rátkár miatt	10%
KÜPF. H.	10%	BRASSÓ
BUTOR RAKTÁR	10%	KAPU-UGCA 51
10%	Árkedvezmény	10%

Ékszerárugyártás és nagykereskedés
Független arany és ezüst-ár. Arany- és ezüst-
beállítás. Készlet és Schwarzwaldt órákban való-
mint készlet tárgyakban nagy lezárak!
Első látásra meggyőző!

HIREK

— (Az egyesülési ünnep programja Brassóban.) A brassó-vármegyei prefektúrán nyert értesülésünk szerint Brassóban a következőképpen állították össze a pénteken, május 23-án megtartandó egyesülési ünnepség programját: E napon teljes munkaszünet lesz, az ipari üzemeknek szünetelniük kell, az üzletek zárva tartandók. A nap jelentőségét a hajnali órákban 21 ágyulós fegyver jelezni. Fél tízkor a helybeli összes iskolák növendékei felsorakoznak a piacra, ahol több beszéd és énekszám fog elhangzani a «Zece Mai» dicsőítésére. Fél tízenegy órakor megkezdődik a Tedeum a gör. kat. orthodox templomban, amelyen Olteanu tábornok hadtestparancsnok, a helyőrség tisztikarával, továbbá Ciurea Jochim dr. megyei prefektus is részt vesznek. Az istentisztelet befejezése után a hadtestparancsnok szemlét fog tartani a katonaság felett. Déli 12 órakor a katonaság és az iskolák növendékei díszfelvonulást rendeznek a Rezső-körúton. A hatóságok vezetői innen a megyei prefektúrára vonulnak, ahonnan szerencse kívánataikat kifejező táviratot menesztenek a királynak. Este a város főbb utcáin zenestakarodó lesz. Az összes épületeket fel kell lobogózní.

— (Elmaradt Károly trónörökös szászregényi útja.) Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Károly trónörökösnek eredeti utiterve szerint — tegnap kellett volna Görgényzentimrén át Szászregénybe érkeznie, de utazásáról az utolsó pillanatban lemondott.

— (Uj vármegyei csendőrpáncsnok Marosvásárhelyen.) Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Latin N. százados vármegyei csendőrpáncsnokot elhelyezték Marosvásárhelyről, s helyébe Petrisor Joan csendőrszázadost nevezték ki. Petrisor erdélyi származású, akinek erélyessége és igazságszeretete közt ismert. Remény van arra, hogy az egyes vidéki csendőrpáncsnokok tulakapását, s hatalmaskodását meg fogja fékezni.

— (Meghalt Déva város nyugalmazott polgármestere.) Kocz Domokos, Déva város nyugdíjazott polgármestere május 14-én 72 éves korában meghalt. Kocz Domokos 18 évig töltötte be a polgármesteri állást. Képzettsége, lankadatlan munkássága és puritán jellege nagyban járult ahhoz, hogy Déva városa a régi, szűk keretéből kilépve, modern várossá fejlődött. Az uccák szabályozása, a villanytelep létesítése, számos középület, köztük a városi színház, vágóhid, törvényszéki palota építése az ő emlékéhez fűződik. Igazságszeretete és rokonszenves módora folytán meggyeszerző nagy tiszteletnek örvendett.

— (Condescu szöktetésai titkai feltártatottak.) Kolozsvárról jelenti: Condescu vasúti panama ügyében a kolozsvári ügyészség megbízta a rendőrséget, hogy Condescu titkos üzletársait is nyomozza ki. Ebben az érdekes bűnyűben a nyomozást maga Grita Ovidius rendőrprefektus vezette, aki kiderítette, hogy Condescu az Óvárban épülő selyemgyár két építőjével Curaggia és Davidescu tiernékökkel együtt egy autóforgalmi társaságot alapított, amelyet a vasútból lopott százazrekkel finanszírozott. A mérnökök rosszhiszeműsége már beigazolódott, s most Grita a két mérnök letartóztatására parancsot kért az ügyészségtől. Az autóforgalmi társaság ügyében még két kolozsvári vállalkozó van kompromittálva, akinek letartóztatása is küszöbön van.

— (Tárgyalják a dohánygyár milliós panama pörét.) Kolozsvárról jelenti: A dohánygyár milliós panama májának a főtárgyalása ma kezdődött meg. A vádlottak: Ferenczy Árpád, Opris Sándor, Chirea Regina, Orosz János, akiket az ügyész egy millió és százezer lej elvárásával vádol. A tárgyaláson a bűnyűnek huszonöt tanúja van. A vádlottak kihallgatása már megkezdődött. Valamennyien tagadják a terhükre rótt cselekményt. Előreláthatóan a por tárgyalása huzamos ideig fog tartani.

— (Sztörényi József báró személyesen megbeszélte.) Budapesti szerkesztőségünk jelenti, hogy Sztörényi József báró volt kereskedelmiügyi miniszter, Brassó első kerületének egykori országgyűlési képviselője, epehályag-gyulladásban megbetegedett. Állapota aggasztó.

— (Sfintescu Tiberiut elhelyezték Brassóból.) Sfintescu Tiberiut, vasutigazgatót, akinek viselt dolgairol a Brassói Lapok több ízben emlékezett meg, az államvasutak igazgatósága táviratilag Brassóból Bukarestbe helyezte át. A vezérigazgatóság helyébe B. Nicolaescut nevezte ki, aki már el is foglalta hivát.

— (Tulbuzgósá okozta a karánszebi robbanást.) Temesvárról jelenti: A karánszebi robbanást szerencsétlenség halottainak a száma újabbanképp gyarapodott. Két munkás, Stefanica Miklós és Kovács János, akiket súlyos sebesülésükkel szállítottak be a lugosi kórházba, kiszervezték. Az ügyészség megállapította, hogy Kammermann Ervin tulbuzgóságában fogott az abbahagyott munkához, s a robbantásokról sem az üzem igazgatója, sem a mérnök nem tudott. A vizsgálat végleges megállapítása szerint a hat emberéletet elragadó katasztrófát az okozta, hogy Kammermann, miután meggyújtotta a káncot, nem tudta azt a patronra helyezni s a dinamitpatron e művellet közben felrobbant.

— (Teaestély a Vigadóban.) Olteanu Marcel brassói hadtestparancsnok és fenkölt szellemű neje, Olteanu Maria a Redouteban vasárnap táncal egybekötött teaestélyt rendeztek egy fiatal, kiváló tehetségű művész külföldi kiképzetésének az előmozdítására. Az ünnepségen a brassói társadalom köréből számosan vettek részt, szászok és magyarok is és a legteljesebb harmóniában és a legkellemesebb szórakozásban élvezték a román ur-nők által figyelmesen felszolgált ételeket és italokat, valamint a két zenekar játékával kombinált szép táncokat. Később a kékteremben vacsora volt, melyre hajnalig tartó tánc következett.

— (Ujból elhalasztották a bukaresti kölcsön tárgyalását.) Bukarestből táviratozza tudósítónk: Costinescu, aki a kormány megbízásából az angol pénzügyminiszterekkel tárgyal a főváros számára felveendő kölcsön ügyében, visszatért Bukarestbe. Costinescu közölte, hogy a kölcsön ügyében a tanácskozások újból halasztást szenvedtek. Politikai körökben megnövekedett a hangulatozás, hogy az angol pénzügyminiszter addig még Bukarestnek sem ad pénzt, míg a liberális kormány pénzügyi gazdálkodása bizonytalanra teszi Románia finansziális helyzetét.

— (Nyomozás a „BERGLEITER PENSIÓ” nyitva.)

— (Nyomozás a halálba.) Kolozsvárról jelenti: Ma reggel a köztemető egyik szomorú fűzfáján egy körülbelül 20—22 éves fiatal ember hüllőjét találták meg. Lang rendőrkapitány és dr. Buia hatósági orvos azonnal kiszálltak a helyszínre, ahol megállapították, hogy az öngyilkosság még tegnap délután történt. A halott zsebében Polanszki Péter névre szóló levelet találtak, amelyből kiderült, hogy az illető a kolozsvári egyetem matematikai szakának hallgatója volt. Polanszki Péter besszarabiai származású orosz volt, aki az egyetem legszorgalmasabb és legtehetségesebb hallgatói közé tartozott. A szerencsétlen fiatalembert a nyomozás kiderítette a halálba.

— (A Magyar Pártterületvárosi választókerületéhez tartozó tagok figyelmébe.) Az állampolgárság megszerzéséről rendelkező törvény szerint az igazolási eljárások most lévén folyamatban, az e körlethez tartozó párttagokkal szemben közzé kell kívánni, hogy mindazok részére, akik a tudnivalók tekintetében tájékoztatlanok, felvilágosításul, akik pedig valamelyes sérelmet szenvedtek, a sérelem orvoslását célzó jogi tanácsal díjmentesen készséggel állunk rendelkezésére naponként délelőtt 9—11 óra között lakásomon. Issekutz Viktor.

W. & G. SCHUL RUHAI
A LEGSZEBBEK
A LEGJOBBAK
A LEGELÉGANSABBAK

MINDENKI TUDJA
mi a világért

Lysiform

a legerjedtebb legjobbféltetendő
Bakteriumölő hatású Európa legelső
bakteriológusai elismerték.
Szagtalan! Nem mérgező.
NŐNEK NÉLKÜLÖZHETETLEN!

— (A filharmonikusok harmadik symphonia hangversenye.) A brassói filharmonikus társaság május 24-én, szombaton este 8 órakor tartja az évi utolsó symphonia hangversenyt az Apólló nagyszínházban. A hangversenyen közreműködik mint szólista, Voileanu Anna zongoraművész, a kolozsvári konzervatórium tagja.

— (Magyar színház Dicső-szentmártonban.) Dicső-szentmártonból jelenti: Kovács Imre színtársulata kedden kezd meg a városban három hétre tervezett vendégzereplését. Az első estén Marinka a táncosnő című operettet mutatják be.

— (Orvosi körökből.) Dr. Fischer Gyula szakorvos bőrsz. és nemibajok részére, Arvahnáz-ucca 25 szám alatti újonnan berendezett rendelőjében specialista rendelői újból megkezdte. Röntgenvizsgálat és kezelés.

— (Művészeti plakát kiállítás.) A Klingsor, Lensor 31. alatti szalonjában, vasárnap május 18-tól kezdődőleg modern plakátok, címkek, levélpapírok, exlibriszes könyvbekötések stb. tervezetét és mintáit kiállítatni. Senkise mulassa el, hogy ezeket az izléses munkákat meg ne nézze. Szabad belépés.

— (Székrekedés.) A Budapesti jobbparti közkórházakban szerzett orvosi tapasztalatok igazolják, hogy a FERENC JÓZSEF keserűvíz gyomorbajok, emésztési zavarok, fejfájás és szédülés esetében is kitűnő szolgálatot tesz.

— (Ujból betiltották a Rote Fahnet.) Berlinből táviratozzák, hogy a rendőrfőnök május tizenhétedikétől június huszonegyedikéig terjedő időre a Rote Fahne megjelenését betiltotta.

— (Erthetetlen, hogy némely ember még mindig nem Diana sóborszeszt használ szuránál, szagatásnál és egyéb fájdalmaknál.)

— (Byon a legszemélyesebb és legmulatságosabb pikáns vigjáték kerül bemutatásra kedden és szórán a Modern Mozzgában. Csütörtökön és pénteken két Dorian szenzáció együtt a lovag és a vén komédiás című szenzációs filmek. Főszerepben Douglas Heddy.

— (Elvesztett szombaton este egy fekete pénztárcát a Király-ut és Postarát között. Kérlek a bocsúlást megajálól, hogy a benne levő pénzeszszeget megajlhassa, a tárcát juttatva ellenében adja le a Brassói Lapok kiadói hivatalában.

Tökéletes szabású raglénok csak NEUMANN-nál

— (Adomány.) Adler Lipót elhalálása alkalmával egy káryatársaság kétszáz lejt adományozott az Izraelita nőegylet céljára. Az adományt a nőegylet elnöksége hálás köszönetet mond.

— (Vérbeli muzikusok el nem mulasztották, hogy bármelyik fővárosi zeneműkereskedésnek megfelelő zeneműosztályunkal meg ne látogassák. Vételkényszer nincsen. Legújabb megjelenésű kották naponkénti beérkezése. Jegyzékek ingyen. Brassói Lapok zeneműosztálya.

— (Az orkánról írt dicső szavak azt hisszük, nem tűzöttek, hiszen azok közül, akik ott voltak és megnézték ezt a filmet, eddig még senki sem panaszkodott. A végnélküli hőmezőkön, a márföldekre terjedő pokolian égő erdőben felvett drámai képek, az érdekes látvány mese keretében, felejthetetlen hatást tesznek a nézőkre. Ez a film az amerikai életből van merítve, benne van az ottani primitív és mégis ezer dologban tulkulturált élet minden sajátossága, izgalma és szépsége. E film mellett nem lehet elmulasztani a nézőknek, ez az a film — a maga nemében — melyről még sokáig fogunk beszélni azok, kik megnézték. Szerdától kezdve Max Linder felléptével a «Negyedik muskétás» kerül az Apólló Mozzgában bemutatásra. Ján az első filmpop.

KÖZGAZDASÁG

Ipari életünk égető bajai

A Gyáriparosok Országos Szövetsége a helyzeti szűkítést követeli

A Brassói Lapok tudósítójától.

BUKAREST, május 19. A Gyáriparosok Szövetségének évi rendes közgyűlésén összesen 1650 tagot képviseltek a megjelentek. A kormány részéről Angelescu, a kereskedelmi és ipari minisztérium államtitkára, Cezar Popescu, dr. Dumitrescu kereskedelmi miniszteri vezérigazgatók, és a munkaügyi miniszter képviselőjében Cunesco jelent meg.

A Szövetség elnökének, Cherkeznek betegsége miatt a közgyűlésen Badescu elnökölt. Az erdélyi gyáripari érdekvépviseletek csaknem teljes számában képviselve voltak.

A közgyűlés ügyrendje a mai ipari problémáit közül a legsúlyosabbakat mind fölőlelte. A közgyűlés elé terjesztett terjedelmes évi jelentés már maga is tájékoztatja olvasóit a romániai ipar mai helyzetéről, a közgyűlésen folyó tárgyalások, az előre kidolgozott alapos határozati javaslatok pedig még jobban kidomborították azt a súlyos helyzetet, amelyben ipari termelésünk ma van.

Az elnök megnyitó szavai után a kereskedelmi államtitkár szólt fel, aki ipari hitel ügyében és a vámkérdésen kívül számos aktuális problémával foglalkozott. A kormány képviselőjére nézve egyébként nagyon találó egyik bukaresti napilap következő jellemzése: A nagyiparosok közgyűlésével szemben a kormány tartózkodóan viselkedett; a kereskedelmi miniszter távollétével tündökölt, a pénzügyminiszter szintén, a kereskedelmi államtitkár pedig beszéde elején gondosan kiemelte, hogy nem tesz hivatalos természetű nyilatkozatokat, hanem csak a nemzetgazdaságtan néhány alapelvét akarja megvilágítani.

Az államtitkári beszédnél mindenestre sokkal több világosságot hoztak a napirend egyes pontjai, amelyekből a brassói kiküldöttek egyik kiváló tagja volt szíves bennünket tájékoztatni.

A vámtarifa módosítása ügyében a közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy a kormány megindította az adatgyűjtés munkáját, azonban feltétlenül szükségesnek látja, hogy a tárgyalások ne húzódnak túl hosszú ideig, hanem végrehajtásuk mielőbb kezdődjék meg. Az ipar helyzete nem olyan, hogy a hosszadalmas tárgyalások eredményét kívárhassa.

A munkaügyi törvényhozásra nézve a közgyűlés elhatározta, hogy a törvény előkészítésére a Szövetség bizottságot küld ki. A helyzet ugyanis az, hogy a kormány eredeti törvényjavaslatát visszavonta és ígéretet tett arra, hogy az új javaslatot az ipar képviselőivel közösen dolgozza ki; a Szövetség egyébként a maga alapos javaslatát már át is adta a munkaügyi minisztériumnak. Ezzel az ügyvel kapcsolatos a munkásbiztosítás egységesítésének kérdése, amelyre nézve két javaslat is volt; az egyiket a kolozsvári Szövetség képviselőjében dr. Böszörményi terjesztette elő, a másik a bukovinai Szövetségtől származott. A közgyűlés szerint az egyesítés keresztülvitele sürgős és fontos, hogy a gyáripari már az előkészítés munkájába bevonják. Az erdélyi és bukovinai ipar sérelmei itt főként az autonomia ügyével és a balcsentbiztosítási járulékok kivételével függenek össze.

A vasutárudijszabásra nézve a közgyűlés szükségesnek tartja, hogy a mai kezdetleges vasuti árúosztályozást gyökeresen dolgozzák át és alkalmazassák azt a fejlődő ipari termelés követelményeihez. Ma csak 5—6 árúosztály van és ezekben lehetetlen az ipari termelés igényeit kielégíteni. A vasuti iparvágányok tekintetében ma a helyzet olyan visszás és sérelmes, hogy az iparvágány használatára drágább mint a rendes vasuti szállítási díjak, holt a vasutnak az iparvágányokból sok egyéb közölt az az előnyök is meg van, hogy ezek tehermentesítik a pályaudvarokat. A mai díjak mellett azonban a gyárvállalatnak nem érdemes iparvágányt berendezni és fenntartaniok. A közgyűlés adó képtelen rend-

SPORT

A brassói kerület atlétikai bajnoki versenye

Pontarány: Brasovia TM. 82, Coltea 50
A Brassói Lapok tudósítójától.

BRASSÓ, május 19. Szombaton és vasárnap zajlottak le a brassói atlétikai versenyek, melyen a Brasovia, Coltea, MTE és KSE vettek részt. A fejlettebb atlétikai szakosztályai bíró Olympia nem nevezett be, bár esélyei rudugrásban lehettek volna, mivel a Brasoviából Titz nem indult. A verseny legjobb embere Scarneciu volt, aki távjait a nem épen kifogástalan pályára ellenére és egymásután indulva jó időket tett meg. Részletes eredmények a következők:

100 m.: Scarneciu (Brasovia TM.) 12 mp. Schuster (BTM) Petri (Coltea.) 200 m. Scarneciu (BTM), 25 mp., Fulea (C), Radulescu (BTM), 400 m. Scarneciu 55.8 mp. (BTM), Fulea (C), Tinti (C), 800 m. Zaharia (BTM), 2 p. 20 mp. Logiade (BTM), Pletea (BTM.) 1500 m. Zaharia 4 p 40 mp. (BTM). Cristescu (C) Tescula (C) 5000 m Cristescu (C), 17 p 51.2 (nagygyon gyenge eredmény az olimpiára való kiküldésre aspiráló atlétától), Teiavnu (C), Molea (C), 110 m gátfutás Badescu (C), 21 mp., Wagner (C), Neagru (Unirea) versenyen kívül 19.4 mp. 200 m. gátfutás Scarneciu (BTM), 29.3 mp. Popescu (BTM), Tint (C), 400 m gátfutás: Scarneciu (BTM) 1 p 5.3 mp, Popescu (BTM) Kiss (BTM.)

Rudugrás: Pentea (BTM) 270 cm, Munteanu (C), Csiky (BTM), Súlydobás: Pop Zorila (6), 11 m. 10 cm. Medeleanu (BTM), Grigore-icu (Gerelyvetés: Medeleanu (BTM), 42.75 m. Milaru (BTM), Pistol (BTM), Discosvetés: Pop Zorila (C) 37 m. Dimitriu (BTM), Schusztter (BTM), Kalapácsdobás: Pop Zorila (C) 21 m., Gavliara (BTM), Titieni (BTM). Magasugrás helyből: Badescu (C) 120 cm., Munteanu (BMT), Radulescu (BTM).

Magasugrás: Capaceanu (BTM) 150 cm., Pietraru (C), Munteanu (BTM), Távjgrás helyből: Scarneciu (BTM) 274 cm., Badescu (C), Radulescu (BTM).

Távjgrás: Badescu (C) 588 cm, Scarneciu (BTM), Pop Zorila (C).

4-szer 100 m. staféta: Brasovia T M. 48.2 mp., Coltea. Brasovia. Olimpiai staféta: Brasovia TM. 4 p 6.4 mp., Coltea, Brasovia TM.

Május 27-én mérkőzik Románia - Hollandiával

Kisorsolták a fohal'torna első fordulóját

A Brassói Lapok párisi tudósítójától.

PARIS, május 19. Az olimpiai fohal'torna első fordulóját ma a következő eredménnyel sorsolták ki:

Május 27-én Hollandia csapata Románia csapatával játszik a colombesi stadionban. Franciaország Lettországgal pedig a párisi stadionban mérkőzik. Május 28-án Írország Bulgáriával, Colombesben, a Svájc-Litvánia mérkőzés győztese pedig a Cseh és Törökország közötti mérkőzés győztesével játszik. Május 29-én Belgium Svédországgal játszik a colombesi stadionban, miután Portugália visszalépése folytán Svédország mérkőzés nélkül került az első fordulóba. Luxemburg csapata a Spanyol-Olasz mérkőzés győztesével a pershing stadionban játszik. Amerika-Esztország győztese ugyanezen a napon a Jugoszláv-Uruguay mérkőzéséből győztesen kikerült csapattal játszik a Stade Bergeyren. Magyarország és Lengyelország győztese Egyiptom csapatával kerül össze. A legközelebbi sorsolás május 29-én lesz.

Belföldi eredmények

Brassóban.

a kerületi atlétikai bajnoki versenyek miatt nem volt mérkőzés.

Bukarest.

Venus-Coltea

2:1 (1:0).

Triumf-Val Vartej

2:1 1:1.

Elsőosztályú bajnoki mérkőzések.

Kolozsvár.

Elt-Solnay

3:0 (1:0).

Academia-Aesculap

3:0 (3:0).

Másodosztályú bajnoki mérkőzések. A Solnay vereségével elesett a bajnokságtól.

Marosvásárhelyen

nem volt mérkőzés.

Nagyvárad.

NAC-NSC:

0:0)

Eldöntetlen eredménnyel végződött a barátságos mérkőzés, melyet Károly trónörökös öfensége is végignézett.

Temesvár.

Kin'zsi-TMTE.

2:1 (1:0).

Barátságos mérkőzés.

Arad.

AAC-Egyetértés Nagyvárad.

2:1 (1:0).

Barátságos mérkőzés az első félidőben az aradiak, a másodikban a nagyváradiak vannak fölényben. Az aradaiak gólját Romvári, a váradiakét Török lőtte.

Gloria CFR-CFR Piski

7:0 (4:0).

Bajnoki mérkőzés, melyen a Gloria lépte ellenfelét.

Petrozsény.

TAC-CAMP

2:1 (1:0).

Mérkőzés a Camp serlegéért.

Székelyudvarhely.

Hargita-Brasovia.

2:1 (1:0).

A Brasovia a biztos bajnoksággal a zsebében könnyelműen és elbizakodottan játsza, az atlétikai versenyen résztvevő játékosai és az olimpiai csapatban szereplő Tritsch nélkül állva fel, elvesztette mérkőzését. Két tizenegyeset mindamellett kiaknáztalanul hagyott. A mérkőzést a szakadó eső miatt négyszer meg kellett szakítani. Bíró: Szabó jó volt.

Homoród-Kőhalom.

Amateur Medgyes-Lomás

(3:1) (3:0).

Barátságos mérkőzés, melyet Hoffmann szűkségbíró vezetett le.

Kézdivásárhely.

KSE-BCFR

2:1 (1:0).

Másodosztályú bajnoki mérkőzés, melyet a KSE nyert meg. Bíró: Buzna jó volt.

Külföldi eredmények

Erdélyi válog. - Pozsony válog.

2:2 (2:1)

POZSONY, május 19. Az erdélyi fiúk a pozsonyi MLSz válogatottjával szemben fényesen állottak meg helyüket. A román csapat már 2:0-ra vezetett, midőn a pozsonyiak egy tizenegyesből jutnak első góljukhoz Mayer révén és ugyanő lövi egy tizenhatosról itélő büntetőrugásból a pozsonyiak második gólját is.

A románok első gólját Holz lövi a 20. percben, a másodikikat Ströck II. a 22. percben. A pozsonyi csapatban nagyobb részt budapesti játékosok szerepeltek köztük Priboy. A román válogatott Bécsbe utazott tovább, ahol 20-án fog mérkőzni.

Budapest válogatott-Eszt válogatott.

7:0 (3:0).

Az esztiek az első félidőben még bírták az iramot, de a másodikban teljesen összeroppantak. A magyar védelem jóformán munka nélkül volt. A fedezet sorban Obitz és Nadler nagyon jók voltak. A csatársorban, mely a csapat legjobb része volt, kimagaslott Weisz játéka. A gólok közül Weisz beadásából négyet Winkler, kettőt Takács és egyet Siklós lőtt.

Masodosztályú bajnoki eredmények.

Postás-KAOE (1:0), TTC-NTK (3:0),

NSC-MAC (2:0), Beac-ETC (4:0), Ék-

szerész-FTK (1:1), Bak-Husos (2:1), Hu-

sosok Knerzer nevű játékosát, akit Gu-

lyás (BAK) hasba rugott, belső vérzéssel

kórházba kellett szállítani.

Bécs.

Az első osztályú football csapatok közül kiesett a WAF és Ostmark csapata 2:2 eldöntetlen mérkőzés után.

Páris.

Anglia-Franciaország válogatottja

3:1 (2:0).

2:0 félidő után a profizionista csapatot szerepeltető angolok 3:1 arányú győzelmet arattak a franciák felett.

Franciaország olimpiai-Egyiptom

2:2

A franciák olimpiai tartalékcsoportja 2:2 arányban eldöntetlenül mérkőzött az egyiptomiak olimpiai csapatával.

Stockholm.

Svéd-Lengyel válogatott.

Egy nullás félidő után a svédek 5:1 arányú győzelmet arattak.

Botrány a temesvári sportpályán

A footballmérkőzés általános verekedéssé fajult

A Brassói Lapok tudósítójától.

TEMESVAR, május 19. Vasárnap dél után a Patria telepén a román műgyete mi hallgatók csapata és a zsidó nemzeti-ségű Kadima mérkőztek volna. A pályán több mint kétezer néző jelent meg. Minijárt kezdetben feltűnt a nagy rendőri felkészültség. A bíró Szednicsek volt. Az első félidő minden incidens nélkül folyt le, mindkét fél szép játékokat produkált. A második félidő huszadik percében Szednicsek bíró kiállította a műgyetemi csapat Neamtu nevű játékosát. A nézők jórésze főképp diákok, kik már játék közben és közbeiktatásokkal nyilvánították hangulatukat, nagy csoportban a pályára rohanlak és nekiestek a bírónak.

A rendőrség csak nagynehezen volt képes Szednicseket kivonszolni a kijárat-hoz és kocsiba teve haza juttatni. A versenybíró testét így is kék foltok borítják. Löbl Henriket, valamint három más társát, cserkészeket, szintén összeverték. Köveket dobáltak egymásra, botokkal ütötték egymást az emberek és olyan heves volt a kavargás, hogy a jelenlevő Ljuba rendőrprefektet, valamint Cutru detektiv-főnököt is tévedésből ütlegek érték. A rendőrprefekti a játékot beszüntette és a botrány okozói ellen megindították a vizsgálatot. Letartóztatás nem történt.

Svájc válogatott-Magyar válogatott.

4:2 (2:0).

Zürich, május 19. A svájciak 4:2 arányú győzelmet arattak a Kropacsek, Fogl II., Mandl, Tóth, Guttmann, Blum Braun, Molnár, Orth, Eisenhoffer, Jeny, összeállítású magyar csapat felett. A mérkőzést Fowler angol bíró vezette le. A két ország csapata eddig hatszor találkozott. A magyarok háromszor, a svájciak kétszer győztek és egyszer játszottak eldöntetlenül. A gólarány 20:9 a magyarok javára. A magyar csapat egy része az olimpiai csapat tagja, így ez az eredmény nagy meglepetés.

(x) Olimpiai döntő rugby mérkőzés. Párisból jelentik: Amerika Franciaország csapatát 17:3 arányban győzte le, így megnyerte a rugbyt. Első Amerika, második Franciaország, harmadik Románia.

(x) A Davis-Cup versenyek. Koppenhágából táviratozzák: A Fredriksborgben megtartott dán-magyar tenniszmeccs első fordulóján Petersen legyőzte Takácsot 6:2 6:3, és 6:8 arányban. Kehrling legyőzte Ullrichot 10:8, 6:0, és 6:4 arányban. A második napon páros küzdelemben vereséget szenvedett a Kehrling-Takács pár, az Ullrich-Thabitzer pártól 7:5, 7:5, 2:6, 5:7 és 7:5 arányban. A verseny állása jelenleg 2:1 Dánia javára. A Belgium-Anglia közötti Davis Cupért folytatott meccset 3:2 arányban Anglia nyerte meg, míg az Ausztria-Svájc közötti mérkőzés 1:1 arányban eldöntetlenül áll.

(x) A Főthy vándordíj atlétikai versenye. Budapestről jelentik: A BFC rendezésében tegnap folyt le a szénatéri pályán a Főthy vándordíjért megtartott országos atlétikai verseny. A verseny főbb eredményei: 100 m. síkfutás: Előversenyben L. Kárunczy (Kaos) 11.1, második Könyesdi (Ludovika) 11.4 mp. Gerő nem indult. 300 m-es előversenyben első Posch 8 p 53.4 mp, 2:0 m előnnyel. Másodosztályú súlydobásban első Gullányi (Mac), 11 m 62 cm, második Somfai (Mac), 11 m, 200 m-es síkfutásban első Somfai 23.6 mp., második Gerő KAOE 24 p, harmadik Gullányi (Mac) 24.2. Gerelydobásban első Csejthely (Beac), 57.20 cm., második Gyurkó FTC, 54 m., 10 cm., harmadik Somai (Mac) 46 m 90 cm. Helyből távjgrás: Első Balogh 302 cm. Diszkoszvetésben első Somfai 37 m 55 cm. Távjgrásban első Haluska 6 m 83 cm. Négyszer négyszáz méteres stafétában első a KACE csapata 2 p. 33.5 mp második, a FIAC csoport 2 p. 34 mp. A négyszer 100 m-es stafétában a válogatott olimpiai csapat 43.1 mp. alatt győzött, mellyel országos rekordot állított fel.

(x) Fekete új gyalogló rekordja. Budapestről jelentik: A gápgyár pályaszató versenyen az Amerikából visszatért Fekete 300 méteres gyaloglásban új rekordot állított fel 13 p. 43.4 mp. alatt tette meg a tavot.

Kiadó: Brassói Lapok nyomdája.

sere a gyáripari vállalatok állandó zaklatását és anyagi túlterhelését jelenti. Ebben az ügyben Lendvai Jenő, a temesvári kereskedelmi és iparkamara elnöke tett igen alapos előterjesztést. Szerinte a mai községi adórendszer teljes egészében revízióra szorul és az új rendszer kidolgozásában a gyáripar is meghallgatandó.

A nacionalizálás ügyét ma is aktuálissá teszi, hogy egyrészt sok vállalat ügye még nincs is elintézve, másrészt, hogy meg hátra van a bányavállalatok nacionalizálása, ami az új bányatörvényjavaslatban benne van. Lendvai előadta, hogy olyan esetek fordulnak elő, amelyekben azt kívánták, hogy az alapítóke egyharmadát megtartó külföldi vállalatok kötelezzék magukat bizonyos idő elteltével ennek a résznek átengedésére is. Ebben az ügyben azonban a közgyűlés nem hozott határozatot, mert az előadó nem jelenhetett meg.

A közgyűlés végül az ipari szakmunkások beköltözésének ügyével foglalkozott, és azt kívánta, hogy az erre illetékes bizottságba az ipar képviselőit is hívják meg, a délutáni ülésen pedig a zárszámadási, költségvetési és választási ügyeket intézte el. A jövő évi költségvetés 1.617.500 lejt irányoz elő a Szövetség bukaresti központja számára.

Erdélyből a következő tagokat választották be a központi választmányba: Szana Zsigmond, Viktor Blasian, Prohászka Ede, Totisz Rezső, Benedikt Róbert a Bánságból. Dr. Czell Vilmos, dr. Polonyi Arthur, Brassó, Juan Jomica Zernest, Dachler Zsigmond Nagyzeben, Karres Sámuel Medgyes, Desula Virgil, dr. Farkas Mózes Kolozsvár, Lázár Simon Torda, Weisser Oszkár Nagybanja, M. Schapira, M. Coleanu, Mateescu, Arad, Bürger Albert Marosvásárhely, dr. Gyárfás Elemér Dicsőszentmárton.

A MAI PÉNZPIAC

Hetfo, majus 19.

A világgpiacra a svájci frank erősödött és ehhez képest a legtöbb nemes valuta árfolyama esett; a francia frank valamivel jobban, mint ahogy az a svájci frank szilárdulásának megfelelt volna.

A belföldi pénzpiac lángha; Erdély a zürichi nyitás után szilárdult Bukarest azonban még délben is a következő árfolyamokon kínált valutákat: egy francia frank 11.8., egy angol font 895, egy dollár 205, egy olasz lira 9.15, egy svájci frank 36.35-36.40, egy cseh korona 6.03, osztrák korona zeresett, árfolyama egy lejért 345 volt. Az erdélyi piac valamivel drágább volt, egy lejért 450 magyar koronát adtak.

Zürich. Devizák (zárjelben a szombati zárlattól való eltérések.) Nyitás: egy dollár 5.61 (-fél), egy angol font 24.62 és fél (-fél), száz francia frank 32.10 (-35) száz olasz lira 25.05 (-6), száz cseh korona 16.62 és fél (-2 és fél), száz dinár 96.97 és fél, (-2 és fél), száz lej 2.75, tízezer magyar korona 0.63 és egynegyed (-háromnegyed), tízezer osztrák korona 0.9 és fél, száz járadékmárka 132, száz leva 4.10.

(-) Budapesti értéktőzsde. Nyitáskor az irányzat lángha. Kezdd árfolyamok ezrekben: Angol-Magyar 67, Hazai Bank 205, Magyar Hitel 610, Jelzálog 126, Leszámitoló 86, Olasz 20 és fél, Osztrák hitel 240, Kereskedelmi Bank 12.0 Általános Takarékl 165, Moktár 200, Pesti Hazai 42.0, Első Biztosító 11250, Fönciere 240, Borsod-miskolci 185, Konkordia 46, Budapesti gőzmalom 135, Viktória 230, Bauxit 400, Borsodi 140, Szentlőrinci 80, Szászvári 380, Kohó 540, István 54, Köszén 3600, Salgó 670, Urikány 1070, Athe-nium 136, Franklin 100, Globus 40, Fegyver 1025, Ganz-Danubius 3550, Ganz-villamos 1525, Hoffherr 160, Lipták 11, Magyar acél 250, Rima 144, Schlick 72, Szilavónia 105, Nasici 2475, Viktória 6, Atlantica 39, Mftr 300, Közuti 37, Nova 164, Államvasut 640, Déli cukor 525, Cukoripar 2850, Cinner 9, Szalámi 42, Izzó 610, Részvénytör 221, Egisz 36, Jula 170, Szegedi kender 510, Spódium 195, Szikra 53, Diana 8, Klein 6, Brassói 330, Österme 16 260.

SATMAR 449
DACIA
(volt Pannónia) szálloda, étterem és kávéház. Kifőző konyha
előregy. szobák, hideg-melej vízvezetékkel és központi fűtéssel

Lázadó szív

A „Brassói Lapok” eredeti regénye. (38)
Irtá: SZEDERKÉNYI ANNA.

Az egyszerű szavak jólesőn hulltak le a másik leányra. Lehunyta a szemét, hagyta, hogy a földetől jövő szabad szellő hűsítse a homlokát.

— Milyen jó ez a hűs szél.

— Ó, hidd el nekem, hogy ez a szél kifújja belőled minden lázas keserűséget. Itt a szabad földön lelohad, lecsendesedik a lélek. Fáj itt is, de tudja Isten, nem olyan lüktetőn, nem olyan hajszolva-tépőn. Itt emberségesebben fáj. Nálátok a városban kiéleztebb minden, a körvonalak mélyen szántanak, bele a husba...

— Lehetséges, — felelte Erzsébet és lassan indultak a falu felé.

Két leány. Az egyik csomaggal utazott, a másik csomag nélkül. Az egyik már tudta, mit visz magával, a másik sejtette. Az egyik ellángolt, — a másik még csak élesztette a lángot. Az egyik csak önmagát látta, a másik mindig befogta tekintetével a teret, amelyből kinőtt...

Két leány. Mentek a falu felé. Az fektült szunnyadva a fák között a napsütésben. Beljebb a földeken asszonyok hajladoztak a dohánytövek között. Az egyik tábla szélén megállt Anna.

— Szent Isten, — kiáltotta, — ezek itten kender termelnek. Gyermekkoromban a nagyapámékhoz jártam nyaralni, ott is termeltek, az ő falujukban.

Nem mondta tovább, de amint beszívta a levegőt, érezte a kenderáztató átható, erjedő szagát, látta a zöld békanyálát a víz tetején, a szürkésbarna kékvetet a tóban, — a vakító, fehér, kemény szálakat a cikázó napsütésben, amikor már szárítják a zsupokat, fenn kupba rakva, alól szétzilálva... hallotta a kenkertörőbunkó zuhogását... és látta a nagyapja házát a falu szélén... Az oszlopos ambitust... A ház mellett a fehérre meszelt kemencét. Estefelé, amikor a kemence parázsa világított és benn a konyhában, a hófehér ruha alatt éledt a tészta... És lassan, nyugodtan járó-kelő emberek a házban, béke... szunnyadó élet a falu között...

Kendertábla a falu szélén. Háziváson végighúzva a zöld mezőn. Fehérítik. A vászon két széle messzire nyulik. Az egyik szélén a béke alszik, a másik végén a háboru mereszti rut szemét. És a vászon feszül a mezőn át...

Félbemaradt szerelmek... Beteg szívek... Tönkrement leányok... Orosz asszony... Félvér gyerek...

— Anna, Isten veled. Én erre megyek...

— Én pedig amarra...

Este, amikor haza ment Anna, már várta a négyzögletes, szürke boríték. Megismerte a dült, folyékony írást. Az anyja szó nélkül adta oda neki a levelet. Átment vele a szobájába. A szívéhez szorította és áttűzesedett tőle a szíve. És amig kibontotta, kérdések cikáztak, villództak benne. Mi van közöttük? Milyen az asszony? Hogyan él vele? Az az asszony... Az az asszony... És először markolta át a szívét vadul, erőszakosan a féltékeny gondolat: az ott van mellette és én itt a messzeségben... De miért akkor ez?... Mit akar tőlem?... Mit akar velem?... És miért nem mondta mindjárt? Miért titkolta?

— Mit akar?

VIII.

Marjussa ezen az estén sem tilt az asztalhoz, mint ahogyan már olyan sokszor megtette, hogy az étkezéskor nem jelent meg az ebédlőben. A sógornője bement utána és hívta, de ő egykedvűen mondta:

— Most nem vagyok éhes. Majd később.

Margit nyugodtan jegyezte meg:

— Tudod, hogy apánk nem szereti a rendetlenséget.

Mire Marjussa, akit már ez a nyugodt hang is felingerelt, válaszolta:

— Ti olyan csodálatos, pernyi pontosságra beállított gépemberek vagytok. Kétségbeesztő ez a rendszer...

Margit ugyanolyan nyugodtan felelt.

— Ezt meg kellene szoknod végre, hiszen arról van szó, hogy közöttünk élj.

Marjussa ingerülten vetette hátra a fejét.

— Ó, tudom, milyen szívesen láttok magatok között!

Margit élénken felelt.

— Mi mindent megteszünk, jól hogy éreznéd magad. Rajtunk nem mulik, Marjussa. De azt hiszem, kár ezt most újból elkezdni. Marjussa főlegyesedett a hintaszéken és kiugrott a szoba közepére.

— Mindig csak az elodázás, a kitérés, nem akartok színt vallani. De én érzem...

(Folyt. köv.)

Hölgyek! 2000 női átmeneti- és szalmakalap érkezett

K. Szabó Rózsika Kapu-ucca 40. sz. alatti kalapüzletébe. U. m. Tagál, pikó, Lisré Remájé, pedál stb. — Minden hölgynek saját érdeke melletti kalapját beszereznie, raktáramat megtekinteni, mely utolérhetetlen olcsó és szép. — **M a s a m ó d o k,** engros vételnél óriási kedvezményben részesülnek. — **Tagál kalapok díszítve 175 lei.**

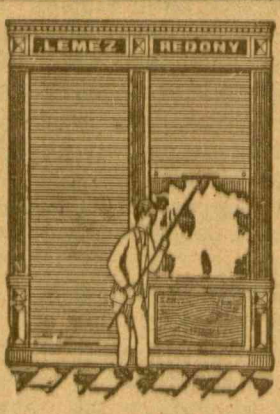
ALKALMI VÉTEL!

Egy jól bevezetett szabadalmazott árucikk gyári üzeme családi ügyek miatt eladó vagy bérbeadó teljes be-
rendezéssel és szabadalmi joggal.
Havi termelés negyed millió. Első-
rendű összeköttetéssel Erdély min-
den városában. Közveitőket díjaz-
tatok. Érdeklődéssekkel kérem köz-
löltem velem hozzám fordulni. !!!!!

Iuliu Székely
Rekordsapkagyár,
FOGARAS.

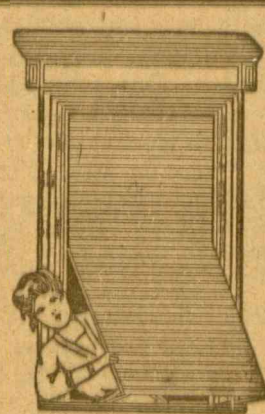
Rador 2007

ALKALMI VÉTEL!

Redőnyök,

acéllemez bolti redőnyök,
esslingeni ablak-faredőnyök,
Bosswig rácsok, szövött színes
ablakfaredőnyök, vászon ab-
lakroletták „Floss” göngyölí-
tővel, napellenző gépszerke-
zek, idomvasablakok a legszak-
szerűbb kivitelben készülnek!

GRÜN WALD és SZÁNTÓ
redőnygyárosoknál ORADEA-MARE-NAGYVÁRAD, Strada General
Moşoiu (volt Mezey Mihály-u.) 4a. Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk!

BÜKKTÜZIFA

waggontételekben és aprítva házhöz
szállítva kapható az

**Erdélyi
Leszámitoló Bank-
nál, Virágsor 12.**
és MORSCHER A., Kolostor-ucca 11.

Rézgállic

igen olcsó áron

minden mennyiségben kapható:

E. Sz. G. E. Géposztálya
NAGYSZEBEN, SÓ-UGCA 22 SZ.
MEDGYES, LAKTANYATÉR.
SEGESVÁR, BAJOR-UGCA.
M. VÁSÁRHELY, KÁLVIN-TÉR.

Hirdessen a Brassói Lapokban.

Tégla ezrenként 1.400.— Lei
Hód-farkucserép 1.500.—
Hornoyoltcserép 2.800.—
vasúti kocsiba rakva.
KÜLLÖVÖLGYI ÉPÍTŐ R.-T.
DICSŐSÉNTMÁRTON.

BONOL

egyedül biztos hatású szer
lábizzadás ellen.

1 üveg ára használati utasítással 30 Lei.
3 üveg rendelésnél bérmentes szállítás.

SCABOSAN

Kiváló hatású kenőcs bőrvisszatagás és ruh ellen.
1 tégely ára 25 Lei, használati utasítással
3 tégely rendelésnél bérmentes szállítás.
Kapható: FISCHER JÁNOS gyógyszerárán, Lugos—Bánát.

BOHN-

féle zsombolyai (Jimbolia) első
minőségű égetett vörös tető és
gerinc cserép kapható kicsiny-
ben és nagyban a **covasna**
vasutállomással szemben lévő
fűrészáru raktárunk kezelőse-
génél. Felveszünk rendelvényeket vagon
tételekre is. — Ez irányú megkeresések
az alábbi címre küldendők: Ernst és Róth
Páva. u. p. Zabala Jud. Treiscauna.

2 darab 23.6 kg-os teljes jobb kitérő
és 180 méter 23.6 kg-os vágány igen
jó állapotban jutányosan eladó !!!!!!!

Megtekinthető „ORENSTEIN & KOPPEL A. G.”
Timişoara, III., Bulevard Carol I. No. 40.
Telefon 77. Távirat: Publiciwerko

21 kitérő (váltó) na-
gyon jó állapotban,
még nem használt
750 mm. nyomtáv.

szállít bukaresti raktárból:
LUDWIG BING
A. G. Material de căi ferate.
Vezérképviselőt Nagyrománia részére:
„HERCULE” S.I.C.
BUCUREŞTI,
STR. LUTERANA 4/I.

APRÓ HIRDETÉSEI

Egy szó ára: 2.— lei. — Vastagabb betű
4.— lei. — Legkisebb apróhirdetés 20

Hentes és mészáros segéd, ki min-
szakmát tökéletesen érti, ugyisint egy bol-
ak nemleg a kiszolgálásban is jártas és egy-
galmas kenyérsütőn teljes ellátással felvéte-
Ajánlatokat fizetés megjelöléssel kérek. — Am-
Károly kintinos, Mikestelep, Zabala fűrésztel-

Ügyvédjeit hosszú gyakorlattal, po-
román, magyar, német, állást keres Ajánlatok
Orient hírlapirodába, Brassó.

Három szoba konyha, egy szobak-
és két szoba butorral kiadó. — Megkeres-
Sztajics, Brassói Lapok kiadóhivatala.

Női és gyermek ruha varrást vállalko. Ka-
szegi abrosz eladó. Gálné, Szent János-ucca

A csikszeredai takarékpénztár r. t. Csiksz-
f. évi június 1-i belépésre keres I. oszt. hiva-
szolgát, természetbeni lakás, fűtés, világítás és
kettőezer lei fizetéssel.

Eladó hengerek szőlők. Egy dar-
méter hosszú fiókkeszkekkel, közvetlen meg-
kettő darab 3 méter hosszú fiókkeszkekkel ki-
mű meghajtás. Kettő darab 3 méter hosszú ci-
val közlőmű meghajtás. Valamennyi haszná-
állapotban huzatok nélkül. — Megtekinthető Sa-
Mórán Reghinul-Sásesc.

Perfect német-magyar gyors és gépirót vagy
írónót, önállót, azonnalra keres nagy vállalat.
Ajánlatokat „Onálló” jellegre Lloyd Express.
Memorandumul 24 továbbít.

Eladó smyrna és perzsa szőnyeg, szővő-
felszereléssel együtt, nyílt szemekkel 60 centi-
lességtől 8 mtr. különböző nagyságig. Dr. Pe-
ves Sománé, Sepsiszentgyörgy.

Szűrés, mechanikus, jó referen-
ciakkal és több éves bizony-
ványokkal állást keres. I. Kir-
Tg.-Mureş, Str. Podeni 16.

3 HP. benzínmotor álló hengerről me-
nes és karbonátor nélkül elutazás miatt olcsó
eladó. I. Kirin, Tg.-Mureş, Str. Podeni 16.

Megbízható urinó elkísérne nyaraló-
tal urileányt v. asszonyt. Megkeresések „Leikili-
retes” jelleg alatt a marosvásárhelyi fiókkiadó-
(Főter 18. I. emelet.)

Egy 40 HP. Saurer typ 4.5 tonna hordképes
teherautó üzemképes állapotban eladó
Mercur R.-T.-nél Fágaraş, Telefon 3.

Megházasodik középkorú angolul
keresztény fiatalember azon Északamerikába
nővel, aki utköltését fedezi. Nagyné S.
Poschen 18.

Gróf Mikos Ármán gazdaságában három é-
elsőrendű szimethali **tenyészbika** elad-
Bővebb felvilágosítással szolgál jószágigazgató
Zabalaferstrau.

Egy szép **fekvésű** villa és lakóhá-
lek azonnal eladó Alsófővény-u. 3. — Érdeklő-
ugyanott.

Egy 40 HP. Saurer typ 4.5 tonna hordképes
teherautó üzemképes állapotban elad-
Mercur R.-T.-nél, Fágaraş, Telefon 3.

Keresünk szakképzett almozárát és nőitlen mo-
segédekét magasórlelési műmalmunkhoz. Aján-
részletesen Reghinul-Sásesc (Szászregén), po-
fiók 25. küldendők.

Szivógázmotort keresünk megve-
Ajánlatokat az ár megjelölésével kérünk. Part-
lakti gözmalom. Udvarhelymegye.

Egy finom valódi német gyártmányu **mikro-**
kóp jutányos áron eladó. Érdeklődni la-
Reich József-nél, Laposul-Unguresc (Jud. Sălaj)
Doboca.

Négyfiókos, fedeles **antik szekrény**
eladó. Ajánlatokat „Interzia” jellegre a kiadó-
talba kérek.

Tűzfatermelést, csusztatást és csu-
tató építést vállalom. Érdeklődők 9180 sz. al-
kiadóhivatalhoz kéretnek fordulni.

Eladó Tatrag községben egy 5 szobás
mellékházakkal, cca 4000 négyzetméteres tel-
kel. Ugyancsak eladó a zajloni sétányt ma-
villatteleknek vagy bármilyen gyártelepnek
alkalmas, cca 35000 négyzetméter kiterjed-
telek, esetleg részletekben is. Értekezni lehet
Garoiu ügyvéd úrnál, Braşov, Albina Bank vag-
tulajdonosnál, özv. Forizsné. Tatrag, Banca
neralá téglagyára.

Megérkeztek a nyári idényre
tartós szandálok és cipők az **Általános**
Fogyasztási Szövetkezet elnök-
naponta friss aradi zöldség is a legolcsóbb
áron kapható. Viszont adóknak nagy árke-
mény.

Belvárosban egy új üzlethelyiség
portállal bérbeadó. **Kapu-ucca** 61. számú
eladó. Egy kőház, mely áll 4 szoba, konyha, me-
épületekből, 1 és fél holdas kertből 250.000
Közvetítési irodához egy intelligens társat
sek. Vár-ucca 47.

Legmagasabb árat fizetek brill-
sokért, gyémántokért, törött arany-, platina-
ezüstér. H. Osterstetzer, Brassó, Buzasor 9.

1-2 waggon használt,
de jó karban levő
keskenyvágányu si-
profil 5, 1/2 kgr. pro fm,
MEGVÉTELRE KERESTETIK
„BOHN” téglaművek
Jimbolia (Zsombolya, Bánát).